

מתווה פעולה לשיקום והעצמת תשתיות המורשת הלאומית

בתאריך 21.2.2010 נערכה ישיבת ממשלה באתר תל-חי, בשבוע שבו מלאו תשעים שנה לקרב הגבורה במקום בו נפלו יוסף טרומפלדור ושבעת חבריו. בישיבה זו התקבלה הצעת חוק לשיקום והעצמת תשתיות המורשת הלאומית. תשתיות המורשת הלאומית שנמנו כוללות אתרי ארכיאולוגיה, אתרים ומבנים לשימור בעלי ערך היסטורי, מוזיאונים, ארכיונים, ואנדרטאות – כל אלה הם אתרים גשמיים. מדובר גם באתרים "בלתי מוחשיים" או בלתי גשמיים כגון: הלשון והספרות העברית, הזמר העברי, מוסיקה מסורתית, סרטים וקולנוע, מחול עממי, חגים וטקסים ותיעוד היסטורי.

תשתיות מורשת לאומית הם נכסים המעידים על זיקה שבין עם ישראל לארץ ישראל והעצמתן תורמת לחיזוק התודעה, הגאווה, והחיוניות הלאומית. להבטחת עתיד הציונות אנחנו זקוקים לקיום ערכי, חינוכי ותרבותי. בכדי לספר את סיפור זיקתו של העם אל הארץ אנחנו זקוקים לסיפור שבכוחו לשכנע, לעורר, לרגש את היחיד והקהילה. העוצמה הטעונה בנרטיב היהודי והציוני הוא דרמטי, מסעיר ורלוונטי מתמיד ויש בו את הכוח המלכד. שיקום והעצמת המורשת הלאומית באמצעות השקעה בשימור, בשחזור, בפיתוח, בהסברה, במחקר, בפרסום ובשיווק של נכסים היסטוריים ואוצרות תרבות, הם אלה שיחזקו את הזהות הישראלית, ויחזקו את עושרה התרבותי ואת חוסנה הלאומי.

נדבר מרכזי במהלך טמון בהטמעתו במערכת החינוכית, וחלחולו בעומק התודעה הציבורית. שינוי שכזה ניתן להשגה באמצעות פרויקטים רבים הפרושים תחת מטריית תוכן אחת שתזכה לתשומת לב מרכזית בסדר היום הציבורי.

אתרים ונכסים רבים נמצאים במצב של הזנחה, בלתי שמורים, בלתי נגישים, בלתי ידועים ומאוימים ע"י תהליכי פיתוח ופגעי הזמן, הטבע והאדם. בעזרת תקציב ממשלתי ושיתוף פעולה בין הרשויות, המשרדים הממשלתיים והארגונים השונים הוצע לצאת לפעילות נרחבת לשיקום האתרים.

התוכנית שתקבלה ע"י הממשלה מיועדת לשיקום והעצמה של 150 פרויקטים בהיקף השקעה של למעלה מ 600 מיליון ₪, במהלך של כ 5 שנים. סביר להניח שגם אתרים ונכסים שלא זכו להיכלל ברשימת הפרויקטים הנוכחית, יזכו לתשומת לב ולהצלחה בעזרתם של מוסדות, רשויות, ארגונים ואזרחים שיראו לנכון לתרום להחייאתם.

צדק יגאל אלון באומרו "עם שאינו יודע את עברו, ההווה שלו דל ועתידו לוט בערפל".

[הקש למסמך המלא](#)